

Budapestre vonatkozó újságcikkek				Osztályozás
Szerző: P. B.				Tárgy: 92
Cím: Kőhalmi Béla halálára				Hely: Kőhalmi Béla
Forrás: Magyar Hírlap				Idő: "1970"
(Hely)	(Idő)	(Köt. v. füz.)	(Oldal)	Személy
	1970. I. 13			Helyszám

1970 JAN 13

Kőhalmi Béla halálára 92

A nyolcvannal éves korában esedékesen elhunyt **Kőhalmi Béla** az utolsó abból a nagy könyvtáros nemzedékből, amelynek útnak indítója és vezetője Szabó Ervin volt. Ők tervezték meg a század első évtizedeiben az európai mércével mérve is modern magyar könyvtárügyet, 1919 tavaszán pedig, a Magyar Tanácsköztársaság alatt (az akkor már halott Szabó Ervin örökségével összeférkődvé) ők alakították ki Magyarországon a szocialista könyvtárpolitikát.

A könyvet, a tudás forrását mindenkire el akarták juttatni; különösen a munkások és parasztok százaihoz, akik ebben az országban addig leginkább a „szellemi ínségkonyhák”, a különféle népkönyvtárak sílány „táplálékára” voltak utalva. Ők indították el először Magyarországon a legnagyobb szabású „Olvasó népért” mozgalmat, amit

akkor, 1919-ben kommunista könyvtárpolitikának neveztek. Ehhez a munkához nemcsak támogatást, hanem felhatalmazást is kaptak. Kőhalmi Béla könyvtárpolitikai megbízottként dolgozott ekkor. Az általa szerkesztett *A Tanácsköztársaság Könyvtárügye* című folyóirat négy száma a modern, szocialista könyvtárügyről annyi fontos tudnivalót és tennivalót közölt, hogy nemcsak a Tanácsköztársaság szűkre szabott négy hónapja volt kevés azok megvalósítására, de még a felszabadulás 25 évére is maradt elég teendő.

Az Új Magyar Lexikon „egyetemi tanár, könyvtár-tudományi szakíró” címmel említi Kőhalmi Bélát, az 1947-ben megjelent Hungaria Irodalmi Lexikon pedig így tudósít foglalkozásairól: „író, újságíró, bibliográfus”. Ez a rangsorolás tőle származik, és talán hitelesebb az előbbinél, mert egyik szerkesztője volt ennek a lexikonnak. Szerette a

könyvtároskodást, de büszke volt arra, hogy írónak mondhatja magát, és azt sem tagadta le, hogy újságíró volt. A század első évtizedében számos napilapban — az akkori Magyar Hírlapban is — tárcanovellái jelentek meg, később pedig neves folyóiratokban közölték kultúrpolitikai cikkeit. A Tanácsköztársaság leverése után több német napilapnál és folyóiratnál dolgozott.

A felszabadulás után — igazán van az Új Magyar Lexikonnak is — hivatása, foglalkozása szerint leginkább könyvtártudományi szakíró, 1945—1950-ig a Szabó Ervin Könyvtár igazgatója és Kossuth-díjas egyetemi tanár. Olyan egyetemi tanár — tanítványainak népes serege bizonyíthatja —, aki arról a bizonyos katedráról sohasem „ex cathedra”, sohasem a csálhatatlanság igényével, hanem emberközlelől hirdette a tudást és az eszméket.

P. B.